

**UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I
MENADŽMENT**

Banja Luka

GEOPOLITIKA

Tema:

Geopolitički izazovi sukoba na Bliskom Istoku

Student:
Pejić Mirko 48/05

Profesor:
Prof. Dr Radovan Vukadinović
Mr Miloš Šolaja

1. OSNOVNO O BLISKOM ISTOKU

Bliski istok obuhvata prostor oko južnog i istočnog dijela Mediterana. To je teritorija koja se prostire od istočnog dijela sredozemnog mora pa sve do Persijskog zaliva. Bliski Istok obuhvata i nekoliko različitih kulturnih i etničkih grupa, Persijsku, Arapsku i Tursku kulturu. Četiri najrasprostranjenija jezika koja se govore na ovom području su persijski, turski, arapski i jevrejski. Mnogi autori različito definišu Bliski Istok. Jedna od definicija Bliskog Istoka govori da se on prostire od Irana u Aziji pa sve do Egipta u Africi, pa se po tom i Egipat smatra dijelom Bliskog Istoka, dok se ostale države koje se nalaze u sjevernoj Africi ne smatraju Bliskim Istokom već samo sjeverno-afričke zemlje. Znači, Bliski Istok se najčešće definiše kao kulturno područje, pa zbog toga i danas nema precizne granice. Najuobičajnija i jako proizvoljna definicija uključuje: Bahrein, Kipar, Egipat, Tursku, Iran (Persiju), Irak, Izrael, Jordan, Kuvajt, Liban, Oman, Katar, Saudijsku Arabiju, Siriju, Ujedinjene Arapske Emirate, Jemen, Zapadnu obalu i Pojas Gaze. Iran se često smatra istočnom granicom, a Afganistan i zapadni Pakistan se često ubrajaju zbog svog bliskog odnosa (etnički i religijski) s većom grupom iranskih naroda kao i istorijskih veza sa Bliskim istokom, uključujući dijelove raznih carstava koja su se prostirala u regiji. Afganistan, Tadžikistan i zapadni Pakistan dijele bliske kulturne, lingvističke i istorijske veze sa Iranom i takođe su dio Iranske visoravni, dok je iranski odnos s arapskim državama utemeljen više na religiji i geografskoj blizini. Kurdi, druga grupa iranskog jezičnog ogranka, najveća su etnička grupa na Bliskom istoku bez vlastite države. Iako se često smještaju izvan okvira Bliskog istoka, Sjeverna Afrika ili Magreb nemaju jake kulturne i lingvističke veze s regijom, a istorijski su dijelili mnoge događaje koji su oblikovali mediteransku i srednjoistočnu regiju. Te događaje potaknuli su fenička kolonija Kartaga, grčko-rimska civilizacija, te muslimansko arapsko-berbersko i Otomansko Carstvo. Magreb se ponekad uključuje, a ponekad isključuje iz Bliskog istoka od medija i u neformalnoj uporabi. Većina akademika ipak nastavlja identifikovati severnu Afriku kao geografski deo Afrike, ali uz blisku povezanost sa jugozapadnom Azijom u terminima politike, kulture, religije, jezika, istorije i genetike. To se može uporediti sa ostalim sličnim primjerima poput Tasmanije i Njufundlenda koji geografski ne pripadaju Evropi, ali dijele mnogo osobina sa sjeverozapadnom i sjevernom Evropom. Madagaskar je jednako tako u određenom smislu bliži jugoistočnoj Aziji nego jugoistočnoj Africi. Što se tiče religija, dominantna religija na Bliskom Istoku je Islam, i takođe vodeća religija za kulturu, politiku i određenom stepenu čak i biznis. Postoje zategnuti religiozni odnosi u regionima:

U Iranu, islamska vlada i religiozni lideri- izbacivanje i diskriminaciju Baha religije.

U Izraelu/Palestini izraelska vlada daje manje privilegija za muslimane da se izjednače sa ostalim religijama.

U Palestini od 1995. bilo je mnogo izvještaja o napadima muslimanske većine na hrišćane. Rezultiralo je talasom iseljavanja Hrišćana.

U Libanu još uvijek ima neprijateljstva između ljudi različitih religija, iako je građanski rat prestao.

U Saudijskoj Arabiji vlada još uvek ne dozvoljava izgradnju nikakvih vjerskih objekata sem islamskih.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com